

A Fővárosi Ítéltábla az Ügyész (az elsőfokú eljárásban a Fővárosi Főügyészség, a fellebbezési eljárásban a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség) felperesnek, **alperes jogi képviselőjének neve, címe.**) által képviselt alperes neve (**alperes címe** alperes ellen törvényes működés helyreállítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. december 1. napján kelt 29.P.25.689/2016/24. szám alatti ítélete ellen a felperes által 25. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

A le nem rótt 48.000 forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2016. december 13. napján előterjesztett keresetében a 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 11. § (3) bekezdése alapján az alperes 2016. május 28. és 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlésén hozott határozatok hatályon kívül helyezését, és a működés törvényességének helyreállítása érdekében a közgyűlés összehívását kérte meghatározott napirendi pontokkal.

Az alperes elfogadta a 2016. május 28-i közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezésének alapját, azonban ezt meghaladóan okafogyottság miatt a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a 2012. május 6. napján tartott közgyűlésen választottak új vezető tisztségviselőt, akinek a mandátuma 2016. május 6. napján lejárt, ezért 2016. május 28. napjára az elnök a közgyűlést összehívta. E közgyűlésen hozott határozatok alapján a változásbejegyzési kérelme visszavonásra került, és új közgyűlést 2016. május 20-ra összehívtak, amelyen az új tisztségviselők, székhely és alapszabály körében került határozat hozatalra és ennek alapján a nyilvántartási adatok nyilvántartásba vétele jogerősen megtörtént. Egyebekben a 2016. augusztus 20-i határozatokat a 2017. május 27-i közgyűlés megerősítette. Álláspontja szerint törvényesen, az új Ptk. szerint működik. Hivatkozott arra is, hogy a saját nyilvántartása szerinti valamennyi tagot meghívta a keresettel támadott közgyűlésekre.

Az elsőfokú bíróság az alperes 2016. május 28. napján megtartott közgyűlésének valamennyi határozatát hatályon kívül helyezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a

felek a perrel felmerült költségeiket saját maguk, míg a le nem rótt 36.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában kifejtette, hogy az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvénynek **ügyészt** perindításra feljogosító törvényi rendelkezése az Ectv. 11. § ((1)-(3) bekezdése, perindítása megalapozottságát a felperesnek kellett bizonyítania. Álláspontja szerint abban az esetben bizonyított a közérdekűség, ha a szervezet által elfogadott határozat érinti a közhiteles nyilvántartás adattartalmát. Egyéb esetekben a közérdekre hivatkozással **ügyészi** perindításra akkor van lehetőség, ha az okokat, tényeket, körülményeket a felperes bizonyítja. Az adott ügyre nézve konkrét hivatkozással kell **ügyésznek** bizonyítania, hogy a törvényt sértő állapot másként nem kerülhet orvoslásra, illetve a törvényes működés nem állt helyre, amely a közérdeket sérti. Miután ilyen előadás, bizonyíték nem került előterjesztésre, az elsőfokú bíróság azon keresettel támadott közgyűlési határozatok kapcsán találta igazoltnak a felperes perindítási jogosultságát, amely nyilvántartási adatot érint. A 2016. május 28-i alperesi közgyűlésen elfogadott határozatok jogszabálysértő jellegét az alperes elismerte, melyre tekintettel a 2016. május 28-i közgyűlésen hozott valamennyi határozatot hatályon kívül helyezte. A 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlésen elfogadott határozatok tekintetében megállapította, hogy nyilvántartási adat bejegyzése alapjául szolgáltak, ezért a felperes keresetességi jogát megállapította. Kifejtette, hogy az alperes nyilatkozatára figyelemmel a felperesnek kellett volna bizonyítania, miszerint a közgyűlésen nem arra jogosult tagok vettek részt, hogy nem volt minden tag részére szabályosan kézbesítve a meghívó. Az alperesi elnök nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a közgyűlésre nem hívtak meg minden tagot, míg a korábbi tagok nyilatkozatai egyszerű okirati bizonyítékok. Egyéb bizonyíték, bizonyítási indítvány hiányában megállapította, nem bizonyított, hogy a közgyűlésre nem került minden tag meghívásra. Rámutatott, hogy a kereset tárgyát képező közgyűlés időpontjában a 2010. június 18. napján kelt alapszabály volt hatályos, amely szerint négy évre választják a tisztségviselőket. Kifejtette, hogy a bejegyzés keletkezteti a jogokat, így a képviseleti jogot is. Janovits András elnök képviseleti jogának bejegyzését megerősítő nyilvántartó bírósági határozat 2012. szeptember 28. napján emelkedett jogerőre, ezért a 2016. augusztus 20-i közgyűlés összehívásakor az elnök rendelkezett még mandátummal, így szabályosan összehívhatta a közgyűlést, figyelemmel arra is, hogy a 2016. május 28-i közgyűlés összehívásakor az újra választásától számítottan is rendelkezett mandátummal. A 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlésen elfogadott egyes határozatok tekintetében vizsgálta, hogy mely érint nyilvántartási adatot, és így mely esetben merülhet fel a közérdek sérelme, továbbá figyelemmel kellett lennie az Ectv. 11. § (1) bekezdés utolsó mondatában foglalt korlátozásra is. A nyilvántartási adatot érintő határozatokban nem talált jogszabálysértő eljárást, rendelkezést. A tagok kizárására vonatkozó határozattal kapcsolatosan rámutatott, hogy nincs olyan közérdek, amely védelmében **ügyész** felléphetett volna, mivel az Ectv. 11. § (1) bekezdés utolsó mondata szerint a törvényességi ellenőrzés nem terjed ki az olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági eljárásnak van helye, és **ügyészi** törvényességi ellenőrzési jogkör nem szolgálhat egyes tagok, volt tagok érdekei érvényesítési eszközeül, mivel a kizárt tagoknak lehetőségük lett volna a határozattal szemben keresettel a bírósághoz fordulni. Ezért amennyiben ilyen keresetet határidőben nem terjesztettek elő, úgy a törvényességi ellenőrzési eljárással ezen lehetőség nem nyílik meg. Megítélése szerint éppen ezért határozta meg a jogalkotó a keresetindítás egyik feltételeként a közérdekűséget. Az egyes tagok érdeke nem minősül közérdeknek, egyéb okot pedig nem bizonyított a felperes. A 2016. augusztus 20-i közgyűlés határozatai hatályon kívül helyezésének jogszabályi feltételeit nem látta fennállónak, a döntéshozó szerv bíróság általi összehívását sem tartotta indokoltnak, mivel az alperes a törvényes működését helyreállította, a szükséges intézkedéseket megtette. Így a civil szervezet magán autonómiájába történő bírósági beavatkozást nem látta szükségesnek.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, a

keresetének teljes egészében történő helyt adást indítványozott. Kifejtette, hogy amikor a törvényhozó jogszabályi vélelmet állapít meg **ügyész** által indított per közérdekűségével kapcsolatban, e törvényi vélelem jellege következtében nem kell bizonyítani az eljárás közérdekűségét. Hangsúlyozta, hogy a hatályon kívül helyezendő 2016. augusztus 20. napján megtartott közgyűlésen hozott határozatok nyilvántartási adatok bejegyzésének az alapját képezik, így a közérdek védelme **ügyészi** fellépés kapcsán egyértelműen megállapítható. Nem tartotta megállapíthatónak, hogy a 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlésen minden tag gyakorolhatta tagsági jogát. A keresetlevélhez csatolt főtktár és elnökségi tag nyilatkozatai szerint a tagi kör összetétele bizonytalan, és csatoltak egy kimutatást azon tagokról, akik álláspontjuk szerint nem lettek meghívva a közgyűlésekre. Ezért megítélése szerint kellően alátámasztott, hogy a 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlésen a tagok összessége nem gyakorolhatta az alapszabályban biztosított jogait. A hatályos tagjegyzék megállapítása nem lehet tárgya **ügyészi** törvényességi ellenőrzési eljárásnak és a peres eljárásnak sem, ezért a bíróság általi közgyűlés összehívásánál az adminisztratív részt képezi. Kiemelte, a kereseti kérelemhez mellékletként csatolt alapszabály és az alperesi ellenkérelemben hivatkozott alapszabály ugyanaz. A 2012. május 6. napján megválasztott vezetőség mandátuma a megválasztástól négy évre szólt, a megválasztásuktól az éves egyesületi közgyűlések nem kerültek megtartásra, és a lejárt mandátumú elnök hívta össze a keresettel támadott közgyűléseket. Hangsúlyozta, hogy a lejárt mandátumú elnöknek az alapszabály alapján már jogszerű lehetősége a közgyűlés összehívására nem volt. Ebből következően a közgyűlés összehívására alapszabálysértő módon került sor. A tagok kizárásáról az alapszabály szerint az elnökségnek kell döntenie és a közgyűlés a jogorvoslati fórum, ezért az, hogy az elnökség döntését mellőzve közvetlenül a közgyűlés zárta ki a tagokat, ellentétes az alapszabály rendelkezésével. Mindezek alapján megítélése szerint az alperesnél kialakult törvénysértő gyakorlat folyamatosan veszélyezteti a szervezet jogszerű működését. Nem tartotta meghatározónak, hogy az egyéni jogsérelmet szenvedett tagok bírósághoz fordultak-e. Utalt arra, hogy a 2017. november 16-i tárgyalási jegyzőkönyvben az alperes a tagok kizárása tekintetében a keresetet szintén nem vitatta.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, mivel helytállóan tárta fel a tényeket és abból helyes jogkövetkeztetéseket vont le. Hangsúlyozta, hogy a 2016. augusztus 26-i közgyűlés a rendelkezésére álló hatályos tagnyilvántartás alapján került összehívásra, melynek ellenkezője nem került bizonyításra. Álláspontja szerint a közgyűlést összehívó tisztségviselők képviselői joga a közgyűlés összehívásakor még fennállt. Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki, hogy **ügyészi** ellenőrzési jogkör nem szolgálhat egyes tagok, volt tagok érdekei érvényesítése eszközéül. A kizárt tagok érdektelenséggel viseltettek az egyesület iránt és a kizáró határozatot megkapták, amely ellen jogorvoslattal nem éltek. Előadta, hogy 2017. május 27. napján közgyűlést tartott, ahol szervezeti- és személyi változásokat határozott el, megerősítve a korábbi közgyűlés döntéseit, és a nyilvántartásba vétele megtörtént. Ezen túlmenően készül a 2018. évi rendes közgyűlésre, ahol új vezetőség választására is sor kerül. Van hatályos alapszabálya, nyilvántartott tagsága, a törvényes működése helyreállt. Ezért a több évvel ezelőtti állapotok visszaállítását nem tartotta célszerűnek, életszerűnek, méltányosnak és jogszerűnek sem.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és a fellebbezést a Pp. 253/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján - a felek tárgyalás tartása iránti kérelme hiányában - tárgyaláson kívül bírálta el.

Fellebbezéssel nem volt támadott a 2016. május 28. napján megtartott közgyűlésen hozott határozatok hatályon kívül helyezéséről szóló elsőfokú ítéleti rendelkezés, kizárólag ezt meghaladóan a keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés volt a felperes által fellebbezéssel

támadott. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 228. § (4) bekezdésére figyelemmel a fellebbezési kérelemhez kötöten bírálta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát.

A kereset benyújtásakor hatályos Ectv. 11. § (3) bekezdése alapította meg **ügyész** kereset indítási jogát. A 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdésére is figyelemmel ezt a jogszabályi rendelkezést azt követően is alkalmaznia kellett a bíróságnak, hogy a 2016. évi CLXXIX. törvény 8. § c) pontjával 2017. március 1. napjától hatályon kívül helyezésre került.

Az Ectv. 11. § (3) bekezdése jogosította fel **ügyészt** a kereset benyújtására, és így a peres eljárás megindítására. E törvényi rendelkezés értelmében a bíróságnak a keresetet meg kell vizsgálnia, és szükség esetén az Ectv. 11. § (3) bekezdés a), b), illetőleg c) pontjában foglalt intézkedések megtételére jogosult a bíróság az ott írtaknak megfelelően.

Ezen jogszabályi rendelkezésből következően **ügyésznek** az elsőfokú bíróság által az ítéletének indokolásában hivatkozott közérdekűséget külön nem kellett bizonyítania. **ügyész** kereset indítási jogát megalapító törvényhely még utalást sem tartalmaz a közérdekűség igazolási kötelezettségére. **ügyész** perindítási jogát maga az Ectv. 11. § (3) bekezdése megalapítja, mely kereset indítási joghoz további feltétel bizonyítását a perindítási jogosultság körében nem követeli meg a jogalkotó. Miután a törvényi rendelkezés értelmében a bíróságnak a keresetet kell megvizsgálnia, **ügyésznek** az Ectv. 11. § (3) bekezdése alapján előterjesztett keresete kapcsán a perindítási jogosultságának fennállta nem képezheti további vizsgálat tárgyát.

Ezért az elsőfokú ítéletnek az közérdekűség és annak alapján a perindítási jogosultság vizsgálata körében tett megállapításait a másodfokú bíróság mellőzi.

Az Ectv. 11. § (3) bekezdése ugyanakkor meghatározza, hogy mely körben kell a bíróságnak a kereset megalapozottságát vizsgálnia. Így a törvényes működés körébe nemcsak a jogszabályoknak, hanem az alapszabálynak megfelelő működést is vizsgálnia kell. A törvénysértés súlyosságához és jellegéhez igazodóan van a bíróságnak döntési lehetősége az Ectv. 11. § (3) bekezdés a), b) és c) pontjában meghatározott intézkedések tételére, amely intézkedések egyúttal egy sorrendet is jelentenek a jogszabály megfogalmazásából következően. Figyelemmel kell arra is lenni, hogy az egyesületi autonómiába a bíróság csak a legvégső esetben avatkozhat be, az egyesülési jog gyakorlásába való legkisebb beavatkozás elvét követve kell a kereset megalapozottságát vizsgálnia. Az Ectv. 11. § (3) bekezdése szerint csak szükség esetén, és a a b) pont szerint a törvényes működés helyreállítása érdekében rendelhető el a döntéshozó szerv összehívása. Ugyanígy szükség esetén van lehetőség a 11. § (3) bekezdés a) pontja szerint a törvénysértő határozat hatályon kívül helyezésére.

Az alperes - az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően - a peres eljárás során kizárólag a fellebbezéssel nem támadott 2016. május 28. napján tartott közgyűlés határozatainak hatályon kívül helyezése tekintetében ismerte el a keresetet, ezt meghaladóan a kereset tekintetében elismerő nyilatkozatokat nem tett. Ebből következően a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa állított törvénysértés, a törvényes működés hiánya fennáll.

Az alperes nyilvántartási adatai szerint a kereset tárgyát képező közgyűlések időpontjában a hatályos alapszabálya a 2010. június 18. napján módosított egységes szerkezetbe foglalt alapszabály. A Fővárosi Bíróság a 12.Pk.60.243/2007/7. számú, 2010. augusztus 21. napján jogerős végzésével az alapszabály módosításának időpontjaként 2010. június 18. napját nyilvántartásba vette. Ezen alapszabály értelmében a tisztségviselőket a közgyűlés választja, és a megválasztás napjától négy évre szól a mandátumuk. A nyilvántartási adatok szerint is, valamint az ezt alátámasztó alperesi előadás szerint is 2010. június 18. napján, majd 2016. május 6. napján volt tisztségviselő választás. Tény, hogy ez utóbbi közgyűlésen megválasztott tisztségviselők tekintetében a nyilvántartási adatok módosítására a 2012. szeptember 28. napján jogerős végzéssel került sor. (12.Pk.60.243/2007/15.

szám)

Az alapszabály értelmében a tisztségviselő mandátuma a megválasztásának napjától négy évre szól, ezért az alapszabály szerinti négy év a keresettel támadott közgyűlések időpontjában már lejárt. A 2016. május 28. napján tartott közgyűlésen tisztségviselő választásra került sor, ezen közgyűlési határozatot az alperes tagjai bíróság előtt nem támadták meg, a határozat végrehajtásának felfüggesztésére sem került sor a 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlés megtartásának napjáig. Ebből következően a 2016. május 28. napján tartott közgyűlésen meghozott határozatok az alperes működésére az alapszabály egyéb eltérő rendelkezése hiányában irányadók voltak, így az alperes 2016. május 28. napján hozott határozataival megválasztott tisztségviselők az alperes működésében az alapszabály által meghatározott jogait gyakorolhatták, a megválasztott főtítkár, illetve elnök a 2016. augusztus 20-i közgyűlés összehívására az alapszabály szerint feljogosított volt. A 2016. május 28. napján tartott közgyűlés határozatai csak a 2017. december 1. napján kelt elsőfokú ítélettel kerültek hatályon kívül helyezésére. Ez a hatályon kívül helyezés nem visszamenőleges hatályú, csak a jövőben érvényesül. Mindezek alapján a 2016. május 28. napján hozott közgyűlési határozatok - megtámadása és végrehajtásának felfüggesztése hiányában - kötötték az alperest, illetőleg szerveit, tisztségviselőit, tagjait az alperes további működése során. Az, hogy az alperes hivatkozása szerint az alapszabálynak megfelelő eljárás tekintetben felmerült kétségek miatt került összehívásra a 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlés, nem érinti azt az általános elvet, hogy az alperest a működése során a saját maga által alkotott szabályok kötik.

A 2016. augusztus 20. napján tartott közgyűlés összehívásával kapcsolatos, felperes által állított hiányosságok az alperes által elismerésre nem kerültek. Az alperes állítása szerint valamennyi tagját meghívta. Az alperesi nyilatkozatok szerint mind a 2016. május 28., mind a 2016. augusztus 20-i közgyűlés egy tagrevíziót is jelentett. Tény, hogy a közgyűlésen kizárt tagok a kizáró határozattal szemben keresetet nem indítottak. Ebből következően a kizárt tagok nem tették vitássá tagsági viszonyuk megszűnését, az alperes tagrevízióját. A volt főtítkár és volt elnökségi tag felpereshez intézett beadványában kifejtettek, így különösen a tag kimutatás, illetőleg ennek alapján a közgyűlésre történő meghívással kapcsolatos nyilatkozatok csak egy előadásnak voltak tekinthetők, amelyet alátámasztó bizonyítékok nem álltak rendelkezésre, figyelemmel arra, hogy az alperesi állítás szerint valamennyi tagot meghívta a közgyűlésre, illetőleg valamennyi, az ő tagnyilvántartása szerinti tag értesült a közgyűlésről, illetőleg azt követően arról, hogy a tagsági viszonya megszüntetésre került. Az alperes alapszabálya szerint az elnökség feladatába tartozik a tag kizárása, törlése. Tény, hogy nem az elnökség, hanem a közgyűlés, azaz a legmagasabb fórum döntött a tagok kizárásáról. Ez az alapszabálysértés azonban figyelemmel arra, hogy a kizárt egyes tagok nem tették vitássá a tagsági viszonyukról szóló döntést, önmagában nem teszi szükségessé a közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését és új közgyűlés összehívását. Ez ugyanis **ügyészi** perindítás céljának, a törvényes működés helyreállításának nem szükségképpeni feltétele. A volt tagok nyilatkozata sem állt rendelkezésre. Egyező előadás szerint az alperes tagjai a határozat megtámadása iránt pert nem indítottak. Az alperes a törvényes működésének helyreállítása érdekében tartotta meg a 2016. augusztus 20. napján a közgyűlést. Az alperes nyilatkozata szerint 2017. év május 27. napján ugyancsak tartott közgyűlést, amelynek alapján, és jelenlegi nyilatkozata szerint is működik. Tisztségviselőket választott, az új Ptk.-nak megfeleltette az alapszabályát. Az új tisztségviselők nyilvántartásba vétele is megtörtént.

Az Ectv. 11. § (3) bekezdése alapján **ügyész** keresetére figyelemmel a bíróság a lefolytatott eljárás eredményeként csak abban az esetben avatkozhat be az alperes autonóm működésébe, ha annak szükségességét megállapítja, és a működés törvényességének helyreállítása érdekében ez szükséges. Ebből az is következik, hogy az egyes hiányosságok, alapszabály sértések jellegének is jelentőséget kell tulajdonítania a bíróságnak, azaz adott esetben egy alapszabály sértés önmagában nem alapíthatja meg a bíróságnak az autonóm működésbe történő beavatkozását. A bírósági beavatkozás

az alperes autonóm működésébe a bírói gyakorlat által is kiemelten mindig kivételes, kisebb működési hiányok, törvénysértések, alapszabály sértések nem feltétlenül alapítják meg a bírósági beavatkozás szükségességét.

Az Ectv. 11. § (3) bekezdés b) pontja szerint a törvényes működés helyreállítása érdekében hívható össze a döntéshozó szerv, ebből következően a törvényes működés hiányának az ítélethozatalkor is fenn kell állnia. A jelen peradatok mellett, a fentebb kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság nem látta megállapíthatónak, hogy az alperes törvényes működése jelenleg nem biztosított, és ezért a törvényes működés helyreállítása érdekében a bíróság beavatkozására, a közgyűlés összehívására szükség van. Az alperes törvényes működése azzal, hogy az alperes lényegében tagrevíziót tartott, megállapította a tagságát, ezt a megállapított tagságot a tagsági viszonyok fennállását, illetőleg megszűnését a tagok, illetőleg a volt tagok elfogadták, valamint a tisztségviselők választása megtörtént, az új tisztségviselő, az alperes képviselőjében eljárni jogosult személy nyilvántartásba vétele megtörtént. Jogellenes állapot fennállta nem volt megállapítható. Az Ectv. 11. § (3) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak, a törvényi rendelkezésekre is figyelemmel nem szolgálhatják azt a célt, hogy egy már időközben, az idő múlása miatt is túlhaladott korábbi jogellenes állapot miatt a bíróság beavatkozzon az időközben a jogszabályi és alapszabályi kötelezettségeinek eleget tevő egyesület működésébe.

A kifejtettek értelmében az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a 2016. augusztus 20-i közgyűlés, valamint az Ectv. 11. § (3) bekezdés b) pontjára tekintettel közgyűlés összehívására előterjesztett keresetet. A fentiek szerint részben eltérő indokolással az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 256/A. § (6) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. § szerint az állam viseli.

Budapest, 2018. április 3.

Dr. Németh László
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó. Molnár Ágnes
előadó bíró

bíró